771/07

Den 25. april 2007 blev i sag nr. 69.461:

xxxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxxxxx

mod

Gerling Danmark A/S
Rådhuspladsen 4
1550 København V

afgivet sålydende

u d t a l e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Gerling Danmark A/S, klager ved sin advokat over selskabets fastsættelse af méngraden efter et ulykkestilfælde den 6/9 2000.

Selskabet er ikke tilsluttet Ankenævnet for Forsikring, men nævnet har i medfør af § 2, stk. 1, 2. pkt., i nævnets vedtægter besluttet at give en udtalelse.

Selskabet afviser at fastsætte méngraden højere end sket med henvisning til, at det er klageren selv, der har foranlediget de speciallægeerklæringer, der ligger til grund for sagen.

Det fremgår af sagen, at klageren blev påkørt bagfra af en anden bil den 6/9 2000 og herefter var sygemeldt i to måneder på grund af hovedpine samt smerter i bl.a. nakke, ryg og lænd. Denne ulykke blev herefter anmeldt til to andre selskaber, hvori klageren tillige havde ulykkesforsikringer.

Klageren og hendes advokat indhentede herefter to forskellige speciallægeerklæringer til brug for vurderingen af klagerens varige mén.

Speciallæge i fysiurgi og reumatologi, overlæge G.G.R., anførte i speciallægeerklæring af 25/9 2001:

"**KONKLUSION**
Det drejer sig om en 33-årig kvinde, kontrolassistent, der er kommet til skade ved ulykkestilfælde 06.09.2000.
Skadelidte var fuldstændig rask på tidspunktet for ulykken.
Ved ulykkestilfældet, hvor skadelidte holdt som fører af en bil for at svinge til venstre, blev skadelidte påkørt af en bil bag fra med ca. 70 km/t.
Bilen blev totalskadet, hovedet blev slynget frem og tilbage og skadelidte fik et stød i ryg og lænd.
Siden smerter i nakke, ryg og lænd, hovedpine, hukommelsesbesvær, koncentrationsbesvær, irritabilitet, dårlig nattesøvn og træthed.

Der har været beskeden fremgang det første halve år. Herefter ingen fremgang.
Går stadig til fysioterapeut 1 til 2 gange om ugen som vedligeholdende behandling.
Tager til stadighed smertestillende tabletter.
Ved klinisk undersøgelse findes let til moderat indskrænket bevægelighed af halshvirvelsøjlen, ømhed over de øverste halshvirvler og betydelig ømhed af midterste og nederste brysthvirvler samt de øverste lændehvirvler.

Det drejer sig om følger efter piskesmældslæsion af nakken med smerter og kognitive symptomer samt smerter efter forvridning og stød mod ryg og lænd.

Der kan ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder.

Der er varige følger efter ulykken.

For god ordens skyld kan jeg foreslå, at skadelidte henvises til røntgenundersøgelse af columna cervicalis med funktionsoptagelse og røntgen af columna thoracalis og lumbalis, for at få en status på den nuværende situation.

Der er risiko for senfølger med tidligt indsættende slidgigt."

Specialist i neurokirurgi, overlæge O.F. anførte i speciallægeerklæring af 22/10 2001:

"Undersøgtes gener er startet i tidsmæssig tæt sammenhæng med den beskrevne hændelse og må anses som udløst af denne. På nuv. tidspunkt må generne skønnes blivende, idet jeg ikke mener at yderligere us. vil give anledning til yderligere behandling med udsigt til varig virkning. Der resterer således et varigt mén og samtidig funktionsindskrænkning, idet skadelidte i øjeblikket passer sit arbejde, men herudover ikke har overskud til at klare sædvanlige hjemlige gøremål."

Klagerens advokat indsendte herefter de to speciallægeerklæringer til Arbejdsskadestyrelsen og bad ved skrivelse af 29/11 2001 om deres vurdering af sagen.

Klageren anmeldte ulykkestilfældet til selskabet ved skrivelse af 30/1 2002, hvorefter selskabet ved skrivelse af 13/3 2002 til klageren anførte:

> "Gerling Danmark A/S bekræfter modtagelsen af den tilsendte skadeanmeldelse vedrørende ovennævnte uheld.
>
> Til Deres orientering kan vi meddele, at ulykkestilfældet er omfattet af forsikringen.
>
> Sagen har været forelagt vores lægekonsulent og vi afventer således kun Arbejdsskadestyrelsens afgørelse i sagen."

Arbejdsskadestyrelsen udtalte i skrivelse af 23/10 2002:

> "Vi vurderer méngraden til 15 procent, jf. erstatningsansvarslovens § 4, og erhvervsevnetabet til mindre end 15 procent, jf. erstatningsansvarslovens § 5. Endvidere vurderer vi stationærtidspunktet til 6. marts 2001.
>
> Ved vurderingen af méngrad og stationærtidspunkt har medvirket neurologisk speciallægekonsulent.
> ...
> **Méngraden:**
> Vi har lagt vægt på, at D.M. har varige gener efter uheldet den 6. september 2000 i form af hovedpine, nakkesmerter samt ryg og lændesmerter.
>
> D.M. har endvidere gener i form af øget irritabilitet, trætbarhed samt nedsat hukommelse og koncentration.
>
> Ved den objektive undersøgelse findes der let nedsat bevægelighed i nakken og i lænden.
>
> Vi vurderer den samlede méngrad til skønsmæssigt 15 procent for følger efter forvridning af halshvirvelsøjlen og lændesmerter."

Selskabet ville ikke acceptere Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, da de mente, at denne var truffet på baggrund af ensidigt indhentede speciallægeerklæringer. Selskabet anmodede derfor klageren om, at hun skulle undersøges af endnu en speciallæge med henblik på udarbejdelsen af en tredje speciallægeerklæring. Ved den lejlighed fik klageren valget mellem tre af selskabet udpegede speciallæger. Som følge heraf anførte speciallæge i neurokirurgi, professor dr.med. J.A., i speciallægeerklæring af 19/8 2004:

> "**Nuværende symptomer (symptomer, igangværende undersøgelser og behandling)**
> Lændesmerter med belastning, og stillingsforværring, samt forværring om natten ved at ligge.
> Hovedpine mest bag øjnene, ikke specielt i nakken. Ingen særlige nakkesmerter.

Symptomerne er ikke konstant tilstede og hun har ca. 5-7 gode dage om måneden hvor hun ikke tænker på at hun har ondt og heller ikke tager medicin.
Ved smerter mærker hun nedsat koncentration og træthed.
Angiver, at hun ved træthed har tendens til at gå ind i ting som om hun ikke rigtig kan styre bevægelserne, svært ved at gå ned ad trappe.
...

Konklusion

Resumé (symptomer og objektive fund)

Skadelidte er en 36-årig kvinde med vedvarende lændesmerter og hovedpine efter påkørsel bagfra d. 6. september 2000. Fortsat analgetika og fysioterapi og indskrænkninger i daglig livsførelse.

Overensstemmelse

God mellem symptomer og obj. fund i form af muskulære forandringer i lænd og på kranie (spændingshovedpine).

Årsagssammenhæng

Ret kraftig påkørsel bagfra med akutte efterfulgt af kroniske muskulære smerter i lænd og nakkekranie med spændingshovedpine. Den lette S-formede thorakolumbale skoliose er forårsaget af uens benlængde og har ikke givet anledning til lændesmerter tidligere. Lette degenerative forandringer lavt i nakken som beskrevet op på rtg. billeder fra 2002 er ikke forårsaget af ulykken men er alderssvarende.

Prognose/stationærtidspunkt (mulighed for yderligere behandling og bedring, prognose)

Hos denne yngre kvinde bør der være mulighed for bedring. Vigtigst er erkendelse af tilstanden (muskulær spændingstilstand), bevidsthed om afspænding, daglige bevægeøvelser af lænd og nakke, ophør med regelmæssig fysioterapi, ophør med hyppig analgetika, genoptagelse af daglige aktiviteter i tidligere omfang, også gerne motionsløb mod BT.

Varigt mén

Måske i lettere grad med nødvendig hensyntagen."

Som følge af denne speciallægeerklæring anførte selskabet ved skrivelse af 6/9 2004 til klagerens advokat:

"Resultatet heraf er at det varige mén som følge af uheldet den 06.09.200 er fastsat til 10 %. Vurdering er sket i henhold til den af Arbejdsskadestyrelsen udarbejde méntabel. Det varige mén er fastsat med henvisning til følgende afsnit i tabellen:

B. 1. 1. 2. Hyppige, svære nakkesmerter uden eller med let bevægeindskrænkning

B. 1. 3. 1. Lette, daglige rygsmerter uden eller med let bevægeindskrænkning."

Klagerens advokat anmodede herefter ved skrivelse af 8/9 2004 selskabet om at følge Arbejdsskadestyrelsens vurdering af klagerens varige mén og udbetale erstatning i overensstemmelse hermed. Som svar hertil anførte selskabet i skrivelse af 10/9 2004 til klagerens advokat:

> "Med henvisning til vores brev af 6. september 2004 skal vi gøre Dem opmærksom på, at fastsættelsen af méngraden er foretaget i henhold til Arbejdsskadestyrelsens méntabel af vores lægekonsulent som er speciallæge i ortopædkirurgi.
>
> Til grund for Arbejdsskadestyrelsens udtalelse om méngraden af den 23. oktober 2002, ligger blandt andet de af skadelidte ensidigt indhentede speciallægeerklæringer. Med henvisning til det ovenfor anførte kan vi derfor ikke lægge denne udtalelse til grund for fastsættelsen af méngraden.
>
> Sagen kan, efter reglerne i policen, forelægges Arbejdsskadestyrelsen baseret på den uvildige speciallægeerklæring."

Selskabet anmodede herefter Arbejdsskadestyrelsen om endnu en udtalelse i sagen. Selskabet anførte derfor i skrivelse af 16/11 2004 til Arbejdsskadestyrelsen:

> "Vi henleder Deres opmærksom på, at De tidligere har foretaget vurdering af sagen jf. Deres J. nr. ...107.
>
> Gerling har afvist at lægge denne vurdering til grund for afgørelse i sagen, idet vurderingen blandt andet er baseret på speciallægeerklæringer, som efter vores opfattelse, er ensidigt indhentet af skadelidte eller af dennes repræsentant. Der henvises her til speciallægeerklæring af 25. september 2001 ved overlæge G.R. og speciallægeerklæring af 22. oktober 2001 ved overlæge O.F.
>
> Vi beder Dem derfor se bort fra de ovenfor nævnte speciallægeerklæringer i Deres vurdering."

Arbejdsskadestyrelsen udtalte i skrivelse af 31/10 2005 til selskabet:

> "**Vurdering**
> Vi vurderer méngraden til 15 procent, jf. erstatningsansvarslovens § 4.
> ...
>
> Vi har her lagt vægt på de lægelige oplysninger, herunder speciallægeerklæring af 19.8.2004 ved prof. J.A. Vi har også ved vurderingen af méngraden set på de to andre speciallægeerklæringer i forhold til J.A.s erklæring, det vil sige speciallægeerklæring af 25.9.2001 ved reumatolog G.G.R., speciallægeerklæring af 22.10.2001 ved overlæge O.F. samt akter fra egen læge.

> Det fremgår heraf, at skadelidte har fået varige følger efter ulykken i form af følger efter nakkerygtraume med hovedpine og lændesmerter med nedsat koncentration og træthed objektivt findes normal bevægelighed af nakke og lænd.
> ...
> Vi har herefter vurderet følgerne efter ulykken til skønsmæssigt samlet 15 procent i varigt mén.
>
> Arbejdsskadestyrelsens speciallægekonsulent i neurokirurgi har medvirket ved vurderingen af méngraden."

Selskabet fastholdt sin afgørelse, hvorefter sagen blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klagerens advokat har ved skrivelse af 23/5 2006 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal udbetale yderligere 5 % af forsikringssummen samt renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24, således at den samlede udbetaling svarer til et varigt mén på 15 % som fastsat af Arbejdsskadestyrelsen.

Selskabet fastholdt på ny sin afgørelse ved skrivelse af 23/6 2006 til nævnet. Selskabet anførte til støtte herfor:

> "Den 2. november 2005 modtog vi Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 31. oktober 2005, hvoraf det fremgår at partserklæringerne indgår, hvilket vi, som vi tidligere har redegjort for, ikke kan acceptere ...
>
> Ved vores brev af 10. april 2006 til skadelidtes advokat har vi meddelt, at vi fastholder vores synspunkter og afgørelse i sagen ...
>
> På det foreliggende fastholder vi vores afgørelse i sagen."

Som følge heraf anførte klagerens advokat ved skrivelse af 15/8 2006 til nævnet:

> "Af vedlagte forsikringsvilkår pkt. 9 vedrørende voldgift fremgår følgende: 'invaliditetsgradens størrelse eller omfanget af forbigående arbejdsudygtighed skal, hvis én af parterne forlanger det, fastsættes endeligt af Arbejdsskadestyrelsen (Sikringsstyrelsen), hvis afgørelsen er bindende for begge parter.
>
> Arbejdsskadestyrelsen har ved 2 vejledende udtalelser fastsat min klients varige mén til 15 %. Arbejdsskadestyrelsen udtalelse er jf. forsikringsbetingelserne bindende for begge parter. Selskaber er således forpligtet til at udbetale godtgørelse i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse."

Selskabet anførte herefter ved skrivelse af 1/9 2006 til nævnet:

"Som svar på Deres henvendelse skal vi meddele Dem, at vi fastholder vores afgørelse i sagen med de begrundelser vi har meddelt skadelidte eller skadelidtes repræsentant gennem sagens behandling.

Vi fastholder, at vi har fulgt gældende praksis, og at vores behandling af sagen finder støtte i Civilretten/Civilprocessen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**9 Voldgift**

Invaliditetsgradens størrelse eller omfanget af forbigående arbejdsudygtighed skal, hvis en af parterne forlanger det, fastsættes endelig af Arbejdsskadestyrelsen (Sikringsstyrelsen), hvis afgørelse er bindende for begge parter."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen - herunder de lægelige akter - finder nævnet, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurdering, hvorefter ulykkestilfældet den 6/9 2000 har medført en méngrad på 15 %, hvorfor der tilkommer klageren yderligere erstatning for 5 % mén med tillæg af renter.

J. Hermann

udskriften bekræftes

Henning Jønsson